

Samenvatting VVN leerplan

Voor verkeerseducatie in het basisonderwijs

Vorrang voor
verkeerseducatie

Iedereen veilig over straat

VEILIGVERKEER

Jonge fietsers, jonge burgers

Het verkeer is een stukje samenleving. Je zou zelfs kunnen zeggen dat het de samenleving in het klein is. Je hebt rechten en plichten. Er gelden regels en afspraken. Je houdt rekening met de ander, zonder jezelf weg te cijferen. Je zou het verkeer een oefenplaats voor burgerschap kunnen noemen. Wie op straat ontdekt dat voorrang krijgen iets anders is dan voorrang hebben, zal zich ook in de samenleving terughoudender opstellen.

Tegelijk is het verkeer een keiharde, levensgevaarlijke realiteit. Eén foutje kan fataal zijn. Daarom laten we onze kinderen niet zonder voorbereiding die gevaarlijke oefenplaats betreden. Zowel in het gezin als op school leren ze hoe ze zich veilig en verantwoord in het verkeer kunnen begeven.

Veilig Verkeer Nederland staat al vele jaren voor attractieve en goed doordachte verkeerslessen. We zijn er allemaal groot mee geworden. Het VVN Verkeersexamen vierde kort geleden zijn tachtigjarig jubileum. In 1959 zorgde Veilig Verkeer Nederland ervoor dat verkeersonderwijs verplicht werd op de basisscholen. Elk jaar slagen bijna 200.000 leerlingen voor hun verkeersexamen. Met haar lesmateriaal bereikt Veilig Verkeer Nederland jaarlijks een kwart miljoen leerlingen. En op 3.200 basisscholen is er een VVN-Verkeersouder of -Verkeersouderwerkgroep actief.

Intussen wordt het verkeer steeds drukker en gevaarlijker. Zeker ook rondom de school. Meer dan ooit is het noodzakelijk dat verkeerseducatie haar vanzelfsprekende, herkenbare positie in het lesprogramma behoudt en verstevigt. Als vitale en toekomstgerichte organisatie geeft Veilig Verkeer Nederland het verkeersonderwijs een krachtige impuls met een nieuw leerplan verkeerseducatie voor het basisonderwijs. Een leerplan dat niet alleen beschrijft waar verkeerseducatie over moet gaan en wat het in kan houden, maar dat ook naar de toekomst kijkt. Hoe versterken we de verkeerslessen met nieuwe didactische inzichten en moderne technologie? Hoe leggen we de verbinding tussen veilig en verantwoord gedrag in het verkeer en een actieve deelname aan de samenleving? Ofwel: hoe maak je jonge fietsers tot jonge burgers?

“Verkeerseducatie, of meer in het algemeen het stimuleren van veilig en verantwoord gedrag in het verkeer, levert wel degelijk ook een bijdrage aan burgerschapsontwikkeling bij de leerlingen. In het verkeer is het altijd een kwestie van geven en nemen. Elkaar de ruimte geven, niet altijd gelijk willen hebben, anticiperen en reflecteren op onverwachte situaties en rekening houden met anderen. Verkeersonderwijs heeft zeker een vormende waarde.”

Jan Goorhuis, Basisschool De Telgenkamp, Hengelo

Bewust veilig

Wat we ons in het onderwijs altijd afvragen, is: wat willen bereiken met onze lessen? In het leerplan is dit doel als volgt omschreven: 'verkeerseducatie richt zich op het bevorderen van veiligheidsbewustzijn en het versterken van op veiligheid gericht gedrag in het verkeer'. Om dat te bereiken, dient er volgens het leerplan aandacht te zijn voor bewustzijn, kennis en inzicht, vaardigheden en gedrag. Een cyclisch leerproces, dat de leerling door de jaren heen tot een steeds betere verkeersdeelnemer maakt.

Bij bewustzijn gaat het om de houding van leerlingen in het verkeer. Realiseren ze zich voldoende dat ze niet alleen onderweg zijn? Kijken ze niet uitsluitend naar hun eigen veiligheid, maar ook naar die van de ander? Zijn ze zich bewust van het feit dat vrachtwagens vaak een 'dode hoek' hebben? Kortom, zijn ze doordrongen van het belang van veiligheid in het verkeer?

Natuurlijk vereist deelname aan het verkeer kennis van inzicht in de verkeersregels, zoals vastgelegd in de Wegenverkeerswet. Leerlingen moeten de regels kennen die voor hen gelden als ze fietser, voetganger of passagier zijn.

Verkeer is een praktijkvak. Het gaat om *vaardigheden*. Je hebt weinig aan kennis van de verkeersregels als je niet weet hoe je die toe moet passen in de praktijk. Andersom draagt de praktijk weer bij aan kennis en inzicht. Leren door doen en doen door leren, een vruchtbare wisselwerking.

Leerlingen die over kennis, inzicht en vaardigheden beschikken, laten dat zien in de manier waarop ze zich verantwoord en veilig door het verkeer begeven en in de communicatie met andere weggebruikers. Ze maken de juiste keuzes, niet alleen met het oog op hun eigen veiligheid, maar ook die van de ander. Ze vertonen het gedrag van een volwaardige verkeersdeelnemer.

"We maken in groepen 5 en 6 gebruik van Op voeten en fietsen van Veilig Verkeer Nederland en werken in groep 7 toe naar het verkeersexamen. Verder komt het gedrag in het verkeer ook aan de orde als we het hebben over respectvol omgaan met elkaar. En we maken gebruik van voorbeeldgedrag als we oudere leerlingen vragen de jongere leerlingen te laten zien hoe het moet in het verkeer."

Marieke Wensing, Basisschool Zeelsterhof, Zeelst

Blik vooruit

Veilig Verkeer Nederland realiseert zich terdege dat basisscholen worden afgerekend op hun de prestaties van hun leerlingen in rekenen en taal. Begrijpelijk dat ze verkeerseducatie in het lesprogramma niet de hoogste prioriteit geven. Intussen zouden heel wat basisscholen graag meer tijd besteden aan verkeer. Liefst in een combinatie van theorielessen in de klas - al dan niet verrijkt met beelden en clips op het digibord - met leren in de praktijk. Ze zien het grote belang van veilig en verantwoord gedrag in het verkeer: een turbulente, riskante arena, die steeds drukker, dynamischer en onoverzichtelijker wordt.

Veilig Verkeer Nederland maakt zich sterk voor kwaliteitsverbetering en blijvende aandacht voor verkeerseducatie, met inzet van eigentijdse leermiddelen en met een afsluitende toets door middel van het VVN schriftelijk en praktisch Verkeersexamen.

In nauwe samenwerking met leerkrachten zoekt VVN naar de afstemming van verkeersthema's in andere schoolvakken. Het is de bedoeling nog meer aan te sluiten bij de omstandigheden van scholen en wensen en behoeften van leerkrachten

Verkeerseducatie nieuwe stijl is naar de toekomst toe nog meer gericht op het ontwikkelen en stimuleren van sociaal gedrag, met het verkeer als oefenplaats, en komt tot stand in samenwerking met scholen, leerkrachten, ouders en vooral de meer dan miljoen kinderen die jaarlijks verkeersles krijgen. En natuurlijk met de enthousiaste inzet van talloze deskundige vrijwilligers die overal in het land actief zijn voor Veilig Verkeer Nederland.

Meer weten over VOORRANG VOOR VERKEERSEDUCTIE - VVN leerplan voor verkeerseducatie in het basisonderwijs?
Neem contact op met Cindy Esseling, via 088-5248807 of c.esseling@vvn.nl.

Veilig Verkeer Nederland
Stationsstraat 79a
3811 MH Amersfoort

Postbus 66
3800 AB Amersfoort

088 524 88 00
info@vvn.nl
www.veiligverkeernederland.nl

